

Zadanie 1.11 Upowszechnianie i wdrażanie wiedzy z zakresu integrowanej ochrony roślin

Kierownik: mgr Anna Pukacka

Celem zadania 1.11. było upowszechnianie i wdrażanie wiedzy na temat integrowanej ochrony roślin, zgodnej z aktami prawa krajowego i międzynarodowego. W nowoczesnej ochronie roślin promuje się wykorzystanie metod bezpiecznych dla zdrowia człowieka i środowiska, a także ograniczenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin. W ramach realizacji zadania 1.11. wykorzystano różne formy działalności, aby dotrzeć z najaktualniejszą wiedzą do szerokiego grona odbiorców.

W dniach 7–8 lutego 2024 r. zorganizowano bezpłatną, ogólnodostępną transmisję Konferencji Ochrony Roślin – 64. Sesji Naukowej IOR – PIB, podczas której omawiano zagadnienia integrowanej ochrony roślin oraz podsumowano wyniki badań osiągniętych w ramach dotacji celowych MRiRW. Tematem przewodnim wydarzenia było „Zrównoważone rolnictwo i ochrona roślin”. Konferencja odbyła się w formie hybrydowej. Stacjonarnie uczestniczyło w niej 369 osób reprezentujących 88 instytucji związanych z tematyką rolniczą. Wygłoszono 54 referaty i zaprezentowano 108 posterów. W programie uwzględniono również panel poświęcony upowszechnianiu wyników badań prowadzonych w Instytucie Ochrony Roślin – PIB we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Obrady w czasie rzeczywistym transmitowano na kanale YouTube Instytutu Ochrony Roślin – PIB. Po każdej z prezentacji oglądający mieli możliwość zadawania pytań poprzez chat. Prowadzący panele przekazywali je na bieżąco prelegentom, którzy udzielali odpowiedzi. Transmisję obrad online w ciągu obu dni Konferencji oglądało łącznie 789 unikalnych użytkowników.

W 2024 r. zorganizowano trzy ogólnopolskie, czterogodzinne webinaria dotyczące aktualnych zagadnień związanych z prowadzeniem integrowanej ochrony roślin w produkcji rolnej. Wykłady poprowadzili pracownicy naukowcy Instytutu Ochrony Roślin – PIB. W trakcie pierwszego webinarium (21.05.2024 r.) omówiono choroby bakteryjne roślin rolniczych, przekazano wiele informacji o biopreparatach (szczególnie tych zawierających bakterie) oraz szczepionkach bakteryjnych stosowanych w rolnictwie. Drugie wystąpienie dotyczyło integrowanej ochrony kukurydzy zwyczajnej i coraz częściej uprawianej w Polsce kukurydzy cukrowej. Uczestników pierwszego szkolenia poproszono o wypełnienie ankiety z prośbą o wskazanie preferowanych terminów i tematyki wykładów. Odpowiedzi udzieliło 179 osób, z czego 70% stanowili pracownicy ODR-ów i PIORiN. Uwzględniając oczekiwania odbiorców, opracowano programy kolejnych webinarium. Podczas drugiego spotkania (6.11.2024 r.) uczestnicy wysłuchali wykładów o integrowanych metodach ochrony roślin przez sprawcami chorób oraz narzędziach wykorzystywanych do monitoringu szkodników w integrowanej ochronie roślin. Natomiast na ostatnim webinarium (26.11.2024 r.) pracownicy Instytutu omówili stosowanie herbicydów w integrowanej produkcji, rozpoznawanie chwastów we wczesnych fazach rozwojowych oraz łączne stosowanie agrochemikaliów w integrowanej

ochronie roślin. Szczegółowy program wszystkich szkoleń zrealizowanych w ramach dotacji celowej na rok 2024 dostępny jest na stronie internetowej IOR – PIB: <https://www.ior.poznan.pl/2229,zadanie-1-11>. We wszystkich trzech spotkaniach uczestniczyło łącznie 3 349 osób. Byli to przede wszystkim pracownicy: Centrum Doradztwa Rolniczego i ośrodków doradztwa rolniczego (1 181), Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (1 073), Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych (126), spółek hodowlano-nasiennych (129) oraz 175 pracowników 13 uczelni wyższych i 4 instytutów naukowo-badawczych. W webinarium udział wzięło również 129 nauczycieli z 40 średnich szkół rolniczych, 88 producentów rolnych, jak również przedstawiciele MRiRW, ARiMR, KOWR, Lasów Państwowych oraz firm związanych z produkcją i sprzedażą środków ochrony roślin. Uczestnicy otrzymali w formie elektronicznej materiały szkoleniowe zawierające omawiane podczas szkoleń zagadnienia, a także zaświadczenia o udziale w spotkaniu. Szkolenia z pewnością przysłużyły się upowszechnianiu aktualnych zasad integrowanej ochrony roślin, zwiększyły kompetencje zawodowe uczestników oraz były okazją do dyskusji i wymiany poglądów.

W ramach realizacji zadania 1.11. przygotowano dwa konkursy dla uczniów szkół średnich o profilu rolniczym, które swoim patronatem objął Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem tych konkursów było upowszechnianie wiedzy o integrowanej ochronie roślin wśród młodzieży. Pierwszy z nich pn. „Innowacje w integrowanej ochronie roślin” polegał na przygotowaniu krótkiego filmu – spotu promującego integrowaną ochronę roślin, przedstawiającego jej potencjał i związane z nią wyzwania. Jego celem było zainspirowanie młodzieży do poszukiwania innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie ochrony roślin. Zadaniem drugiego konkursu było zaprojektowanie logo integrowanej produkcji roślin. Oprócz projektu graficznego komisja konkursowa oceniała także obowiązkowe pisemne uzasadnienie propozycji grafiki. Zwycięskie logo będzie wykorzystane przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa jako ogólnopolski znak integrowanej produkcji lub posłuży jako wzór wyjściowy do jego zaprojektowania. W obu konkursach udział wzięło 72 uczniów reprezentujących 23 szkoły średnie o profilu rolniczym z całej Polski. Zwycięzcy otrzymają dyplomy oraz wartościowe nagrody w postaci sprzętu elektronicznego, a wszyscy uczestnicy dyplomy uczestnictwa w konkursach. Podczas V Krajowych Dni Pola przygotowano natomiast dedykowany uczniom szkół rolniczych Quiz „Co zagraża uprawom rolniczym?”, w którym udział wzięło 36 uczniów z całej Polski. Zwycięzcy otrzymali dyplomy i drobne nagrody.

W 2024 r. przygotowano i wydrukowano plakat i ulotkę dotyczące integrowanej produkcji roślin oraz plakat i ulotkę na temat bezpiecznego przechowywania środków ochrony roślin. W ramach zadania wydano również 13-stronicowy kalendarz ścienny na 2025 r. poświęcony agrofagom kwarantannowym. Opracowane materiały informacyjne zamieszczono na stronie Platformy Sygnalizacji Agrofagów, stronie Instytutu oraz zostaną przekazane do MRiRW, oddziałów PIORiN, ODR-ów oraz szkół prowadzonych przez MRiRW.

O działaniach prowadzonych w ramach zadania 1.11. informowano na bieżąco na stronie internetowej Instytutu, stronie Platformy Sygnalizacji Agrofagów oraz na mediach społecznościowych IOR – PIB.

Wiedzę o integrowanej ochronie roślin dzielono się również podczas najważniejszych krajowych wydarzeń rolniczych, m.in.: Europejskiego Forum Rolniczego, XXX Wielkopolskich Targów Rolniczych oraz Dni Pola Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, V Krajowych Dni Pola w Boguchwale, Ogólnopolskich Dożynek i XXXIII Krajowej Wystawy Rolniczej w Częstochowie. Na licznie odwiedzanych stoiskach IOR – PIB pracownicy Instytutu bezpłatnie rozpowszechniali materiały informacyjne (m.in.: „Kodeks Dobrej Praktyki Ochrony Roślin”, metodyki, plakaty, ulotki), udzielali informacji i porad w zakresie ochrony upraw rolniczych, promowali Platformę Sygnalizacji Agrofagów oraz zapraszali do udziału w szkoleniach. Z pewnością udział IOR – PIB w tych wydarzeniach przyczynił się do wdrażania zasad integrowanej ochrony roślin wśród producentów rolnych oraz edukacji młodzieży i studentów.